

БУЗОК УГОРСЬКИЙ

Syringa josikaea J.Jacq. ex Rchb.

Родина Маслинові — Oleaceae

Природоохоронний статус виду
Вразливий.

Наукове значення
Реліктовий вид з диз'юнктивним ареалом.

Ареал виду та його поширення в Україні
Має два диз'юнктивних ексклави, розташовані у Сх. (Сх. Бескиди, Україна) та Пд. (Бігарські гори, Румунія) Карпатах. В Україні трапляється у витоках рр. Уж, Латориця, Ріка, Стрий на висотах 400–750 м н. р. м. Адм. регіони: Льв, Зк.

Чисельність та структура популяцій
Популяції нечисленні, представлені у вигляді окремих розріджених куртин та поодиноких особин. У сприятливих умовах добре поновлюється вегетативно.

Причини зміни чисельності
Освоєння характерних для виду екологічних умов — гірських заболочених вільшняків, надмірна рекреація, випас, витоптування. Як декоративна рослина інтенсивно використовується для виготовлення букетів.

Умови місцезростання
Заболочені місця вздовж берегів річок і струмків, біля джерел, серед вільшняків і вербняків. Переважно в угрупованнях союзу

Symphyto-Fagion, рідше кл. *Alnetea glutinosae*. Мезогірофіт, евтроф.

Загальна біоморфологічна характеристика
Фанерофіт. Невелике дерево або кущ 3–5 м заввишки. Листки широкоеліптичні, 5–12 см завдовжки, більш-менш повстисті (зрідка голі), темно-зелені зверху та сіро-зелені знизу. Квітки світло-бузкові або рожеві, пахучі, зібрані у невелику прямостоячу волоть, котра розвивається з верхівкової бруньки. Цвіте в травні–липні, плодоносить у вересні–жовтні. Розмножується насінням і вегетативно.

Режим збереження популяцій та заходи з охорони
Охороняють в «Ужанському» НПП, у пам'ятці

природи «Бузок угорський» (Львівська обл.). Необхідно надати охоронний статус усім відомим природним оселищам. Заборонено збирання квітів, несанкціоноване викопування для пересаджування, руйнування й порушення екологічного режиму локалітетів, зокрема осушення територій та штучна посадка декоративних видів, суцільні рубки лісу в місцях зростання виду.

Розмноження та розведення у спеціально створених умовах
Вирощують у багатьох ботанічних садах, використовують в озелененні.

Господарське та комерційне значення
Декоративне, протиерозійне, ґрунтозахисне, цінне селекційне.

Основні джерела інформації
Определитель высших растений Украины, 1987; Крічфалуші, Будніков, Мигаль, 1999; Molnár, 2003; Thaisz, 1909; Thaisz, 1912.

Автори: А.В. Мигаль, О.О. Кагало,
Л.М. Фельбаба-Клушина
Фото: О.О. Кагало, Н.О. Гавриленко (вставка)

